

**The Sufi Message of Hazrat Inayat Khan
Volume II – Cosmic Language,
4. The Influence of Works of Art**

**De Soefi Boodschap van Hazrat Inayat Khan
Deel II – Kosmische Taal,
4. De invloed van kunstwerken**

4. De invloed van kunstwerken

In kunstwerken die zijn gemaakt - onafhankelijk van de vaardigheid die erin is gestopt en de ideeën die ze aan ons overbrengen - is er een gevoel dat er zich in en achter ze bevindt. Toen ik Berlijn bezocht zag ik beeldhouwwerken die rondom het paleis van de Keizer waren geplaatst. Overal verspreid stonden er kunstwerken die het idee van vrees, terreur of destructie oproepen. Zodra ik het zag dacht ik: 'Geen wonder dat de dingen zijn gebeurd zoals ze zijn gebeurd, want deze beeldhouwkunst werd voordien vervaardigd'.

Een kunstwerk kan prachtig zijn om naar te kijken, het kan een grote vaardigheid in zich hebben maar de mind van de kunstenaar werkt erdoorheen en het effect dat de afbeelding zal hebben is niet wat ze naar buiten toe suggereert, maar wat ze hardop uitspreekt als de stem van haar hart. In elke afbeelding, in elk beeldhouwwerk, in elke artistieke constructie kun je dit zien; er is een stem in verborgen die continu vertelt voor welk doeleinde het kunstwerk werd gecreëerd. Soms is een kunstenaar zich niet bewust van wat hij aan het creëren is. Hij is zijn verbeelding aan het volgen. Hij kan tegen zijn eigen kunstwerk in werkzaam zijn; hij kan een effect aan het voortbrengen zijn dat hij niet voor zichzelf of voor degene aan wie het kunstwerk geschonken gaat worden heeft gewent.

Op een dag ging ik een tempel bezoeken. Ik kon niet zeggen dat die tempel mooi was, maar in zijn soort was die prachtig, uniek. Nauwelijks vielen mijn ogen op het kleurenschema en de afbeeldingen die er als zijn prominente kenmerken stonden of ik was zo verrast dat ik me afvroeg: 'Hoe is het mogelijk dat zo'n tempel al zo lang heeft bestaan?' Niet lang daarna vernam ik dat de tempel was verwoest. Het idee is dat de bouwer van de tempel zo in beslag was genomen door zijn schema dat hij de harmonie van de spirit was vergeten die haar plan had moeten uitvoeren en dus liep het uit op een mislukking.

Een vriendin nam me op een dag mee om de schilderijen te bekijken die haar man had gemaakt. Nauwelijks had ik ze gezien of het bracht me de gehele geschiedenis van die persoon: hoe zijn ziel tijdens zijn leven de doodsangsten herhaalde die hij had ondergaan. Alles werd uitgedrukt in die schilderijen. En wat was de gesteldheid van de bezitter van deze schilderijen? Niets dan leed en depressie.

Hetzelfde geldt voor poëzie. Onder de Hindoes bestaat er een psychologie van poëzie die wordt onderricht voordat men toestemming krijgt om poëzie te schrijven. Want niet alleen het ritme en de inspiratie van mind en denken dienen uitgedrukt te worden, maar poëzie schrijven betekent ook iets construeren: iets maken of iets in de war sturen. Poëzie heeft soms het effect dat ze voorspoed of het verval brengt aan de groten in wier lofprijzing ze is geschreven. Er is een wetenschap aan verbonden; een dichter kan in zijn poëzie met lof over een andere persoonlijkheid spreken, en toch kan de opbouw van zijn woorden of de idee erachter schadelijk zijn. Het is niet alleen schadelijk voor degene voor wie het werd gemaakt, maar soms - als die persoonlijkheid sterk is, valt het effect terug op de dichter en vernietigt hem voor altijd.

Zo is het ook met muziek. Het kan voor een musicus een heel goed idee lijken om zich in een soort magische muziek voor te stellen dat er een vloedgolf kwam, dat er een stad werd vernietigd en dat iedereen die in die stad woonde verdronk. Voor dat moment kan het hem een vermaak toeschijnen, een vreemde voorstelling - maar die heeft haar invloed!

Het interessantste is dat er via kunst, poëzie, muziek of via de bewegingen die men in de dans maakt, een gedachte of een gevoel wordt gecreëerd, waarvan het effect het resultaat is van de hele actie. De kunst is, zogezegd, een bedekking. Hoe prachtig is het niet om op te merken dat kunst in al haar aspecten iets levends, iets sprekends is. Ze is goed noch slecht, maar is niet zonder betekenis.

Men ontdekt in fresco's in oude huizen van Italië en in de kunst voortgebracht in de beeldhouwkunst uit de oudheid dat deze kunstwerken zowat tegen ons praten over de geschiedenis van het verleden. Zij vertellen ons over de persoon die ze heeft gemaakt, over zijn evolutiegraad, zijn drijfveer, zijn ziel en over de tijdsgeest van die periode.

Dit leert ons dat ons denken en voelen op onbewuste wijze worden geproduceerd op alles wat we gebruiken; een plek, een rots, een boom, een zetel, op dingen die we klaarmaken - maar in de kunst completeert een kunstenaar de muziek van zijn ziel, van zijn mind. Het wordt niet automatisch te voorschijn gebracht, het is heel vaak een bewuste inspanning, een inspanning die een bepaald effect sorteert. Dit laat zien dat het niet voldoende is om kunst te leren of kunst in praktijk te brengen. Om kunst te completeren dien je de psychologie ervan te begrijpen, waardoor je het doel van je leven voltooit.

Vraag: Zou een kunstenaar niet bang kunnen zijn om een kunstwerk te maken dat iets te voorschijn brengt wat onwenselijk is? Antwoord: Het is maar goed dat hij bang is, want dan zal hij zorgvuldig zijn.

Vraag: Maar als hij niet op de hoogte is van het effect dat het teweeg kan brengen? Antwoord: Als hij moeite doet om het effect te kennen dan zal hij dat kennen.

Op een dag bracht iemand mij een grammofoonplaat en nam zich de moeite om die aan me uit te leggen. In de afwezigheid van zijn meester riep de leerling van een tovenaars de krachten van het water op en ontdekte vervolgens dat hij de vloed niet kon stoppen. Naderhand kwam de leraar en stopte die. Op dat idee was de muziek gemaakt. Ik zei: 'Het is een interessant idee, maar speel het alstublieft niet.' Het is heel gemakkelijk om te genieten van een pittoresk idee, maar men staat er nooit bij stil dat niet het idee belangrijk is, maar het resultaat ervan: zal dat destructief constructief zijn.

Een ander voorbeeld zie je bij stoomboten, vooral in het Kanaal; zodra je de cabine in gaat is het eerste wat je ziet een afbeelding van iemand die op het punt staat te verdrinken en die zijn reddingsvest aan het aantrekken is. Het is het eerste waarmee je wordt beïndrukt als het eerste voorteken. Het is zeker instructief, maar het is niet een psychologische instructie. Ook al zal de persoon op de afbeelding niet verdrinken, de impressie is geen goede impressie. Als er al een dergelijke instructie nodig zou zijn dan zou het beter zijn kaarten met afbeeldingen rond te laten gaan nadat het schip is gaan varen, nadat de mensen eraan gewend zijn geraakt.

Vraag: Is het niet onwijs om een klaslokaal of een kapel te vullen met scènes van de dood, zelfs van heiligen of meesters. Antwoord: Het is meer dan onwijs. Ik zou er een ander woord voor kunnen gebruiken - vooral wanneer dat in verband is met heiligen en meesters die nooit zijn gestorven.

Vraag: Verklaart de idee van schoonheid en lelijkheid de constructieve of destructieve aard van kunst. Antwoord: Zeker. Harmonie is schoonheid, en gebrek aan harmonie is lelijkheid. Harmonie is constructief en disharmonie is destructief.

Vraag: Vergist de moderne kunst zich niet als zij haar onderwerpen van de aarde neemt in plaats van een reproductie van de hogere sferen te maken. Antwoord: Kunstenaars zouden het tegenwoordig ook doen als zij de hogere werelden zouden bereiken; de voorwaarde is in staat zijn die te bereiken. Dezelfde oude wijn die er eerder was is nu ook hier. Degene die hem drinkt zal dezelfde bedwelmingsverwerven die de mensen in het verleden gewoonlijk ervoeren. Als een mens meer aards wordt, is dat niet de fout van de hemel. Het verleden bezat niet de een of andere gelukzaligheid die ook niet in het heden te vinden valt. De gelukzaligheid die het meest waardevol is is eeuwig; die is er altijd. Het is aan ons om ons voor te bereiden om die te verwerven.

Vraag: Doen drama en tragedie geen kwaad? Antwoord: Er zijn veel dingen die ons schaden, maar er zijn ook veel dingen die tegelijkertijd interessant zijn. Bovendien zijn er minds die zich meer aangetrokken voelen tot tragedie dan tot wat dan ook. Dat is natuurlijk, want wanneer er een pijnlijke plek is voelt die pijnlijke plek zich voor een moment

levend, een gevoel dat wellicht aangenaam is. Het kan een pijn genoemd worden, maar het is een aangename pijn wanneer er aan de pijnlijke plek wordt gekrabbd. Tragedie heeft dat effect. Het lijdt geen twijfel dat te veel tragedie voor niemand wenselijk is, maar een artistieke natuur, iemand die van poëzie houdt, vindt iets in tragedie. Je zou jezelf een grote vreugde ontzetten wanneer je Shakespeare niet zou lezen. Maar wanneer mensen poëzie schrijven in verband met de een of andere persoonlijkheid, een koning of een soeverein, of wie dan ook, dan heeft dat een direct effect, terwijl de poëzie van Shakespeare algemeen is. Desalniettemin heeft een toneelstuk een effect, en wel een zeer aanzienlijk effect!

Het voorafgaande is overeenkomstig het psychologische gezichtspunt; ik bedoel daar niet mee te zeggen dat dit het gezichtspunt van de Soefi is. Want Soefi's houden heel veel van poëzie en hun passie voor poëzie gaat soms erg ver in het tot expressie brengen van het sentiment van smachten, hunkeren, hartzeer, teleurstelling. Maar dat is niet psychologisch; volgens de psychologie is dat niet juist!

Vraag: Hoe leert men de innerlijke betekenis van een bepaald muziekstuk? Antwoord: Wanneer je eenmaal 'De Ziel, Vanwaar en Waarheen?' hebt gelezen begin je te voelen dat er op elke leefsfeer de bedekking van die specifieke leefsfeer vereist is om het leven op die leefsfeer te ervaren. En dus daar muziek een wereld is, poëzie een wereld en kunst een wereld is kent iemand die in de wereld van kunst, in de wereld van poëzie, in de wereld van muziek leeft muziek, poëzie of kunst, hij waardeert die. Om inzicht te hebben in muziek dient men erin te leven en deze wereld uiterst diepzinnig te observeren. Het is niet voldoende dat iemand muzikaal is en dat hij zijn hart en ziel met muziek vult, hij dient ook intuïtie te ontwikkelen opdat hij muziek op diepzinnige wijze ziet.

Translation by Alima Mooijman, alima@sufimovement.us

International Sufi Movement-USA-Midwest Region <http://www.sufimovement.us/>

International Sufi Movement-USA-Midwest Region Translation Team <http://www.sufimovement.us/workers.htm>

<http://sufimovementusdutchtranslations.blogspot.com/2011/07/kosmische-taal-4.html>

To read the original text please visit: <http://www.hazrat-inayat-khan.org/php/views.php?h1=12&h2=4>